

בגיליון השבוע

מכלכל בחסד // מינוס במסגרת או הלוואה? תשובת המומחה
תורת חסד // כיצד נחנך את ילדינו להסתפקות במועט?
דבר המערכת // היתרונות של תקופת הקורונה

עולם חסד יבנה // מייסדי הקהילות בטבריה מדברים

דבר המערכת

הצד הטוב של הקורונה

מכיוון שעדיין, על אף כל הזמן שעבר, אין לנו מושג בפני מה אנו עומדים, מהי הקורונה, ועד מתי היא מתכוונת להישאר באזורינו ולשבש את חיינו, אין לנו אלא להתחיל להתרגל לנוכחותה, ולהתאים את צורת החיים שלנו לשגרה החדשה שנכפתה עלינו מרומים.

למען האמת, האנושות מורגלת בהסתגלויות למצבים חדשים. במיוחד במאות שנות הקידמה האחרונות. צורת החיים השתנתה שוב ושוב, והאנושות התאימה את עצמה לטכנולוגיות המתחדשות, לאפשרויות התעבורה והתקשורת, לסגנון הכלכלי הגלובלי, ולאפשרויות החדשות שהתחדשו חדשות לבקרים. והנה, לאחר מאות שנים של תהליכים מואצים רצופים, חיינו שונים לחלוטין מצורתם כפי שהיו לפני כל ההתפתחויות הללו. והתרגלנו.

ובכן, כמובן שהשינויים הטכנולוגיים, ברובם, באו למטרת טובת האנושות ולמען נוחותיותם, כאשר תוחלת החיים המתארכת, הבריאות המשתפרת, הכלכלה

המשך בעמוד הבא

תורת חסד

הגאון רבי גבריאל יוסף לוי שליט"א
ראש ישיבת "באר התורה" ונשיא הגמ"ח

פתחנו במאמר הקודם בבעיה המטרידה את מנוחתם של הורים רבים, כאשר לדיהם העומדים לפני נישואיהם מרבים בבקשות המצטברות להון תועפות, ואינם שמים על ליבם את גודל העול הכבד שעל כתפי הוריהם.

כתבנו, שכדי לפתור בעיה זו מן השורש צריך לעמול בעיקר בשנות חייהם הצעירות של הילדים.

בפרק זה ניגש לפן המעשי, ונעמיק בדרך החינוך הנכונה בכל הגישה לנושא הכספי בבית, כאמור כבר בשנים הראשונות של ילדינו, ומתוך כך "גם כי יזקין לא יסור ממנה".

מה אנו חשים כאשר איננו יכולים לספק את רצון הילד?

עיקר ההשפעה על הילדים בנושא הכספי, נובעת מהצורה שבה מנחילים ההורים את העובדה שהם אינם יכולים לספק את כל צרכיהם של הילדים.

אם ההורים מרגישים בעצמם "כישלון" על כך שאין להם את כל מה שהילד מבקש, אזי הרגשת הילד תהיה, **שעקרונית** הוא צריך לקבל את הכל, אלא שאין להוריו יכולת **מעשית** לתת לו את זה. כך הוא מתרגל רק לקבל ולא לתת מעצמו כלום, ועם השנים, כשהוא יעמוד תחת החופה, הוא יפעיל את כל הכח שבידו, כדי להוציא כמה שיותר מההורים עבור היום החשוב ביותר בחייו.

הגישה הנכונה צריכה להיות כמאמר הפסוק (ירמיהו ט, כב): 'אל יתהלל חכם בחכמתו ואל יתהלל הגבור בגבורתו, אל יתהלל עשיר בעשרו'. לאמר, צריכים להחדיר במשך כל השנים בקרב הילדים, שאנו רואים את יעודנו ואת מעלתנו בתורה ובחכמה, ביושר ובאמונה, ולא בצבירת ממון. וכשההורים יראו לילדיהם את שמחתם במועט, או אז יתחנכו הילדים לשמוח בחלקם; הם יעריכו הרבה יותר את כל מה שהם מקבלים מההורים, ובזמן שהם יתכוננו לחתונתם, הם ירגישו שותפים להורים ויחפשו את כל הדרכים להזיל את העלויות, מתוך גאווה על כך שלא מבזבזים כסף לחינם, אלא מייעדים אותו למטרות חשובות באמת.

כדי להצליח להעמיד את הדברים בצורה מרגיעה בעיני הילדים, חשוב מאוד

המשך בעמוד הבא

תגובות והערות על המדורים השונים יתקבלו בברכה בדוא"ל: Alon@hagmach.org.il | או 6428158@gmail.com
מכתבים מובחרים יפורסמו בל"ג (ניתן בעילום שם)

בניית לגמ"ח המרכזי בדוא"ל: office@hagmach.org.il או בפקס: 02-6428158

יו"ל ע"י הגמ"ח המרכזי | עורך: הרב יעקב גולדשמידט | כותבים ומשתתפים: הרה"ג ר' יצחק אייזיק וינברג, הרב פנחס אריה רוזנטל, הרב יעקב סירוטה, הרה"ג ר' אשר וסרמן | עיצוב גרפי: ר.ק. | לפניית לועדה הרוחנית: הרה"ג ר' חיים כהנא 5610681@gmail.com

הרווחת והנוחות באופן כללי, בעצם גרמו לנו לחיות ביתר ביטחון גשמי, ומשימות שעד לא מכבר היו דורשות מאמצים רבים - מתבצעות כיום בלחיצת כפתור אחת.

אבל אין ספק שיש לכל זה גם מחירים, ומחירים כבדים למדי. למשל, שלוות הנפש שנעשקה, וכיהודים אמוניים - החיים הללו במידת מה פגעו לחלק מן האנושות באמונה וביטחון בבעל היכולות והכוחות האמיתי, וכן נוצרו סכנות חדשות שהטכנולוגיות עצמן הביאו עלינו; סכנות רוחניות כמו גשמיות, למשל פגעי הרשת, תאונות דרכים ועוד.

נוצרה אפוא מציאות כזו, בה עלינו ללמוד להתנהל כל הימים בהירות רבה, כדי שלא ליפול לסכנות האורבות לנו יותר מתמיד. זו הקידמה ומחירה.

אם נשוב לעידננו, עידן הקורונה, נמצא שהיא סוג של מיקרוקוסמוס לתהליכים המנוגדים הללו. לקורונה יש הרבה חסרונות, זה ברור, היא גרמה לריחוק, לחשדנות, לבעיות כלכליות קשות וכמובן, היא פגעה בחייהם של מיליונים רבים. אבל לצד כל זה, לקורונה אפשר שיהיו גם יתרונות. ובמפתיע, זה תלוי בידנו.

הקורונה, כולם מודים, היא הזדמנות לשנות. לשדד מערכות, לתקן נוהגים מקולקלים, ולמעשה, לחשב מסלול מחדש.

הדוגמא הבוערת בה אנו עוסקים בגיליון זה בתקופה האחרונה, תוך תקווה רבה כי ההבנה תלך ותקנה שביטה בלב ציבור אנ"ש - היא צמצום הוצאות החתונה והדיור.

בימים כתיקונם, כאשר השגרה התגלגלה כסדרה, קשה עד בלתי אפשרי היה לחשוב על תיקון המצב. הקשיים היו קיימים, הורים קרסו תחת הנטל, מחותנים נקלעו למצוקות כלכליות, בריאותיות ונפשיות - בעקבות ערמות החובות שהנוהל החברתי המקובע כמעט הכריח לצבור. קשה היה לעמוד מול

להעמיק את החוסך הפנימי, אשר באמצעותו יאמינו ויפנימו שעושר אינו המפתח לחיים מאושרים, וכי הדרך להגיע לאושר הינה על ידי העשרת פנימיות האדם, ולא על ידי תפאורה חיצונית.

אף אחד לא יקנא בך...

אפשר לספר על כך לילדים את המעשה הידוע באותו יהודי בוגר ישיבה שיצא לעמול לפרנסתו, וביום מן הימים גבר רצונו לרכוש רכב מפואר, כפי המקובל בקרב אנשי העסקים, אלא שאשתו התנגדה לענין מתוך חשש מקנאת השכנים. הם החליטו להתייעץ עם מרן רה"י הגראי"ל שטיינמן זצוק"ל. מרן שמע את השאלה, ושאל אותה בתגובה האם הוא כבר הספיק לסיים את הש"ס. כמובן שהוא ענה בשלילה. הוסיף ושאל מרן, האם עלה בידו לסיים סדר אחד, וגם על זה השיב היהודי בשלילה. "אם כך" המשיך מרן, "אולי

לפחות מסכת אחת על בוריה יש בידך?" ושוב נאלץ היהודי להודות שאף זאת טרם הספיק. כששמע זאת מרן, אמר לו בחיך: 'אתה יכול לקנות את הרכב המפואר בלב שקט. אף אחד לא יקנא בך!...'

הורה שמחנך את ילדיו מתוך חוסן פנימי עשיר, יצליח בלי ספק להעביר גם לילדיו את תחושת הבוז לבזבז כספים שלא לצורך, והתועלת האדירה שתצא מהחינוך הזה, תיתן את אותותיה כבר מהשנים הצעירות, בהם יימנעו ויכוחי סרק ואי נעימויות בבית, וכמובן תשפיע שנים אחר כך - בתקופת החתונה, תשנה את כל האוירה בזמני שמחה, שיהיו גם בלב שמח, כשהורים והילדים שותפים לבניית הבית החדש מתוך הכרה ביעוד האמיתי של שמחת החתונה, מבלי להיכנס למתחים מיותרים הנגרמים מציפיות שונות של ההורים והילדים.

ניתן גם להאזין מידי יום לשיעור היומי הנמסר בהיכל ישיבת "באר התורה" לאחר תפילת שחרית, ובו מסרים חינוכיים מפרשת השבוע.
 מספר הטלפון: 077-314-1174 > 1 > 2

עולם חסד יבנה

במה של כבוד ליוזמות ולפתרונות למצוקת הדיור

השבוע הבמה נתונה לבשורת הדיור
 בקהילה התורנית בעיה"ק **טבריה** - חלק ב'

אנחנו ניגשים לשיחה עם הרב דוד אוחנה יו"ר דגל התורה בעיר, הרב חיים זאלץ חסיד קרלין ומוותיקי ומייסדי הקהילות החסידיות בעיר, והרב שמחה וייס ממייסדי הקהילה הליטאית בשיכון ד'.

הרב אוחנה, אתה בני ברקי, בוגר ישיבת 'מאור התלמוד' הרחובותית, ואשתך ירושלמית, מה מביא אתכם לטבריה לפני 30 שנה?

כשהתחתנו, ההורים קנו לנו דירה בשכונת הר נוף הירושלמית. הקבלן פשט את הרגל ונכנסתי לחובות של עשרת אלפים דולר (סכום משמעותי מאד באותה תקופה). היה כולל בטבריה ששילם יותר מהכוללים במרכז, פי 3 או 4, חשבנו לבוא לכמה חודשים, לחסוך מעט, לסגור את החובות ולאחר מכן לחזור לירושלים. אבל לבסוף כל כך נהנינו בטבריה, והחלטנו

להישאר. היום אנחנו כאן, הילדים כאן והנכדים כאן ושיהיו כולם בריאים.

מה היה בטבריה של לפני שלושים שנה?

את האמת אומר לך? מבחינה חרדית, כלום! לדוגמא, השטיבלאך שפעיל היום סביב השעון, אם הייתי קם לשחרית ב 8:00 כבר לא היה לי מניין!

אבל בוא נדבר על ההתפתחות הרוחנית בתקופה האחרונה, כלומר ב-15 השנים האחרונות. העיר התפתחה בצורה מדהימה, כמעט בכל יום מגיע זוג חרדי חדש. טבריה מונה הרבה משפחות חרדיות, מכל החוגים החרדיים. כיום יש בעיר 54,000 תושבים, אשר כשליש מהם חרדים! וביחד עם הדתיים והמסורתיים, מהוים שומרי השבת, כ-70% מתושבי טבריה! לשם המחשה מהשטח, קולנוע מוכר בטבריה נמכר עכשו לקרלין אשר מקימים במקומו בית מדרש עם 2,000 מקומות.

בכלל, כדאי שתבינו שכשאומרים היום 'טבריה החרדית', הכוונה בעיקר לחלק העליון שהיה עד לפני כמה שנים שממה רוחנית של ממש!

ואז הגיע רון קובי, וניסה לעצור את ההתפתחות...

אבל התוצאה היתה הפוכה! ניתן בהחלט לומר, שההצלחה של טבריה היום היא גם ב'זכות' ראש העיר המודח. הוא סימן את טבריה כ'מסוכנת מפני החרדים' ובכך בעצם הפך אותה ל'העיר החרדית הבאה', וכמו שהחילונים הם אלו שהפכו את בית שמש לחרדית ב'זכות' הריצה שלהם לתקשורת, כך גם הוא במו ידיו הפך את טבריה לחרדית, כשהיום לא תמצא חילוני אחד שחושב לבוא לגור בטבריה.

הנהלת העיר היתה נתונה בתקופה האחרונה בידי אישים שהצרו את צעדי הציבור הדתי והחרדי בעיר ופגעו בקדושת השבת, כשמצב זה יכול היה להימשך עוד שנים רבות, אילולי הסייעתא דשמיא הגדולה, שאף נציגים שאינם מהציבור החרדי עזרו ונרתמו להפסקת מצב מביש זה. כעת נותר לנו להתפלל שמצב זה לא יחזור חלילה על עצמו, והעיר תחזור לפרוח בקדושה ובטהרה.

הרב חיים זאלץ מצטרף לדברים האחרונים:

אני דור שמיני בעיר, גר בעיר התחתית, ואני יכול להעיד שיש כאן כבוד הדדי בין התושבים. אין קשר בין הפרובוקציות של השנה האחרונה לשטח. החילונים מקבלים אותנו בלב ובנפש חפצה.

הרב זאלץ, ציינת שאתה גר בעיר התחתית. לטובת הלא מקומיים, נשמח לקבל סקירה קצרה על מפת ההתיישבות החסידית בעיר.

היום יש בעיר התחתית קרית שמואל ומטה, עשרות משפחות חסידיות, וכ-500 משפחות חרדיות מכל החוגים בטבריה עילית, בשיכונים ג' וד', מלבד השכונה החרדית החדשה נוף פוריה כנרת. קהילת חסידי צאנז בראשות הגר"ז וקסברגר שליט"א מונה כ-200 משפחות, קהל חסידי קרלין עליה אני נמנה בראשות הגר"ש לובין שליט"א - 250 משפחות, כלל חסידי כולל מתמידים וחסידויות שונות כמאה משפחות.

לקהילות החסידיות השונות מוסדות מלאים, ממעונות יום ומשפחתונים, תלמודי תורה ובית יעקב, ועד בתי כנסיות לקהילות השונות וכל הצרכים לקהילה החרדית. החיידר של קרלין הותיק עד כיתה ח', והחיידר של צאנז החדש יותר עד כיתה ה'. במקום פועל בית יעקב של הקהילות החסידיות והוותיקות של טבריה.

המשך בעמוד הבא

ההתנהלות הזו, להתקומם נגדה, ולנסות לחולל שינוי.

אבל כאשר משמים באה עלינו הצרה הזאת, וממילא כל המערכות עצרו וכל האירועים צומצמו והיקום עבר הפעלה מחדש, היתה זו הזדמנות פז שאין כדוגמתה - לנצל את המצב ופשוט לעצור. לעשות את המפנה המיוחל. להנהיג סטנדרט אירועים חדש, משפחתי ומצומצם, שיבוא לטובת ההורים הנאנקים, ויתן להם את הזכות הבסיסית כל כך - לשמוח ביום שמחת לבם באמת, בלי כל הלחצים הנוראים המתלווים.

וכשמתעוררים לצמצם בהוצאות החתונה, אשר לכל הדעות עוסקים בלא יותר מכמה עשרות אלפי שקלים, כובשת ממילא את התודעה ההבנה על הצורך לחסוך מאות אלפי שקלים בהוצאות הדיור, ו'להתפשר' מעט על דיור בקהילות הפריפריה הפורחות.

חשוב שהנושא יישאר על סדר היום, לשכנע, לעשות - עד שהשינוי יקרה. ובעזרת השם הוא יקרה. בידינו הדבר. עלינו לזכור כל העת, כי אנו עוסקים כאן בחסד אמיתי. אנו עומדים בנקודת הזמן הקריטית הזו ובידינו לעזור ולסייע לדורות של הורים, לבריאותם ולשלוותם הנפשית. רק לא להרפות. והבורא הטוב יגמור בעדינו.

והצנע לכת עם אלקיך - זו הוצאת המת והכנסת כלה לחופה; צריך הצנע לסעוד במדה נאה ולשמוח במדה נאה ולא להנהיג קלות ראש בעצמו
(סוכה מט ב וברש"י)

הרב וייס, איך אתה מגיע לכאן?

גדלתי בב"ב, למדתי בישיבה"ק אצל הגר"ש שטיינמן שליט"א ובישיבה"ג בבאר יעקב וגם אשתי בני ברקית נכדת הגאון ר' אהרן זקס זצ"ל ר"י סלבודקה לצעירים. התחתנו וחיפשנו מקום שקט, הדרמנו, הצפנו, עד שנפלה ההחלטה על טבריה. היה נראה שטבריה הולכת לכיוון החרדי וגם הליטאי ואני מאלו שמעדיף להיות מהמייסדים, מבוני המקום. זה סיפוק, שליחות וגם המחיר לנחשונים הוא בהתאם.

מרוצים?

מאד! למשפחה צעירה כמונו יש כאן הכל. לא חסר כלום, מלבד המשפחה, אבל כיום המרחקים התקצרו, כפי שראיתם בדרך, אז גם על זה התגברנו.

מה זה אומר "יש כאן הכל"?

הגענו לגור בטבריה לפני חמש שנים. ההתחלה תמיד קשה, אבל היום - חמש שנים אחרי - כבר יש כוללים מפוארים בטבריה, כמו הכולל המרכזי של רשת 'שיח יצחק' וכן עוד הרבה כוללים.

כנ"ל בנושא התעסוקה לנשים, הקיימת ב"ה בשפע. יש הרבה עסקים שמאד מרוצים מהמגזר החרדי ומעדיפים להעסיק אותם. לדוגמה, בימים אלו נפתח מוקד זימון תורים של קופ"ח מכבי שמופעל מטבריה, ויעסיק את נשות האזור מהמגזר החרדי, כשהוא מותאם

במיוחד לשם כך.

הילדים לומדים בגנים של הקהילה העומדת בנשיאות הגר"ש שטיינמן שליט"א, שאף מגיע לעתים למקום.

כשיש מאות משפחות חרדיות בשכונה, אז ה'סופרים', מביאים את ההכשרים המהודרים, הפיצות, הפלאפלים, כולם עוברים לבד"ץ עד"ח, המקוואות והעירובין כנ"ל, פתחנו ת"ת וכבר יש כיתה א' וכנ"ל בגנים, אז מה חסר? על האזור לא צריך לספר, הנוף, הכנרת והמקומות הקדושים, פתאום לא שייכים לבין הזמנים, מעכשיו הם שלך סביב השנה כולה.

קרית דגל התורה נוף כנרת פוריה

אשתי אומרת לי ערב אחד: "בוא נצא לארוחת ערב עם הילדים". יצאנו כחמש דקות נסיעה למעיין 'עין נוב', שם אכלנו ארוחת ערב עם הילדים כולל קפיצה למעיין...

זוהי דוגמה קטנה לדבר שלילדים במרכז אין וכל זה בחמש דקות נסיעה מהבית, ועוד לא דיברנו על הכנרת שבכל יום שישני אני יורד לטבול בה...

איך מתגברים על המרחק מהמשפחה שבמרכז?

פורחת פה קהילה צעירה, תוססת ומשפחתית, כך שדווקא המרחק מן המשפחות יוצר את המשפחתיות של הקהילה. אנו מקווים שעם הגידול של הקהילה, המשפחתיות לא תתחפס, ונמשיך לחוות תמיד את חוויות תקופת ה'בראשית'.

בפרק הבא נשמע רשמים חיים מתושבי העיר, בני הקהילות השונות.

מכלכל בחסד

אתם שואלים והרב גוטמן משיב

ניתן לשלוח שאלות בנושא כלכלת הבית בדוא"ל: Alon@hagmach.org.il או בדוא"ל: 6428158@gmail.com

בשיתוף ארגון מסילה

איש את רעהו

מכתבים למערכת

לכבוד בטאון הגמ"ח המרכזי, שלוו וברכה

אני קורא מושבע של העלון המרתק שלכם. שמחתי לראות את המדור החדש העוסק בכלכלת הבית, ואני מקווה שהוא ימשיך לאורך זמן.

הנושא הוא חשוב ביותר, הנוגע לרבים רבים מאנ"ש. הרבה זמן חשבתי, שחבל שלא מלמדים את הנושאים הללו ב'הדרכת חתנים', שכן יש להם השפעה ממשית על בניית ה'בית של תורה' וכמובן גם על 'שלום בית' שזה הנושא המרכזי בהדרכות חתנים.

בהמשך לתשובות הנכונה והחכמה של הרב גוטמן, עלה בי רעיון חדשני:

אולי, כשם שהגמ"ח המרכזי יצר תוכניות מיוחדות שיאפשרו קניית דירות לאגות הצעירים, אולי גם חשוב שהגמ"ח ייצור תוכניות מיוחדות שיאפשרו פרנסה בכבוד, למשל מסלול הלוואות לפרנסה לתקופה קצרה עם פריסת תשלומים שתאפשר קיום בכבוד ותיתן מענה למי שמתקשה באופן זמני בפרנסתו. ההלוואות תינתנה למי שיש לו פרנסה אבל נקלע לתקופה קשה, ותיבנה באופן שמבטיח מצד אחד את החזר ההלוואה לאחר מספר חודשים כשהתקופה הקשה תסתיים, ומצד שני באופן שיאפשר לו לעבור את התקופה מבלי להיקלע לסחרור כלכלי ארוך טווח.

בברכה רבה, רפאל גולדמן, ביתר עילית

